

MLADI IN MEDNARODNO RAZVOJNO SODELOVANJE

MLADI AMBASADORJI MEDKULTURNEGA DIALOGA

HIŠA SVETOV

VKLJUČENI IN AKTIVNI POSAMEZNIKI ZA ODPRTO DRUŽBO

GORILLA HIGHLANDS

GIBANJE ZA DAVČNO PRAVIČNOST

TUDI TI SI GLOBALNI SOSED

IZZOVIMO KRIZO

PROSTOVOLJSTVO

AKTIVNOSTI SLOVENSKE KARITAS NA PODROČJU GLOBALNEGA UČENJA

KULTURNI PROGRAMI SKUHNE

JORDANIJA SKOZI OČI OTROKA

KREPITEV ZMOGLJIVOSTI ZAVODA VOLUNTARIAT KOT
POŠILJAJOČE ORGANIZACIJE ZA POBUDO PROSTOVOLJCI
EVROPSKE UNIJE ZA HUMANITARNO POMOČ

PARTNERSTVO MED SREDNJI MI ŠOLAMI IZBRANIH
EVROPSKIH IN AFRIŠKIH DRŽAV

Mladi in mednarodno razvojno sodelovanje

Mladi so pomembni. Pomembni so zaradi številčnosti – danes živi neverjetnih **1,8 milijard mladih** – in ker so **oblikovalci ter voditelji naše globalne prihodnosti**. Danes na svetu živi največje število mladih v starosti med 10. in 24. letom kot kdajkoli prej v zgodovini. V nekaterih delih sveta ne narašča le število mladih, temveč tudi delež prebivalstva, ki ga predstavljajo – v nekaterih državah namreč mladi predstavljajo več kot tretjino prebivalstva.¹

¹ Vir: UNFPA 2014.

Države za opredelitev mladih uporabljajo različne definicije, Organizacija združenih narodov pa za statistične namene kot mlade definira osebe, stare **med 15. in 24. letom**. Leto **1985** je bilo razglašeno za prvo **mednarodno leto mladih** in je pod naslovom »Participacija, razvoj in mir« opozorilo na vlogo mladih v svetu ter njihov **prispevek k razvoju**. Drugo mednarodno leto mladih pod naslovom »Dialog in medsebojno razumevanje« smo obeležili leta 2010.²

² Vir: Društvo za Združene narode za Slovenijo 2014.

Ne glede na to, kje živijo, imajo mladi možnost, da so **nosilci družbenih sprememb, gospodarskega razvoja in tehnoloških inovacij**. Zagotavljati sodelovanje mladih v procesih oblikovanja in izvajanja mednarodnega razvojnega sodelovanja je ključno, saj približno **9 od 10 ljudi v starosti med 10. in 24. letom živi v državah v razvoju**.³

³ Vir: UNFPA 2014.

Rezultati raziskave **My World**, ki jo je opravila Organizacija združenih narodov v sodelovanju s partnerskimi organizacijami, so pokazali, da so po mnenju mladih z vsega sveta ključne razvojne prioritete **kakovostno izobraževanje**, boljša **zdravstvena oskrba**, boljše **zaposlitvene priložnosti** in **poštena ter odzivna vlada**. Mnenje mladih v Sloveniji je podobno – kot ključne prioritete so izpostavili kakovostno izobraževanje, dostop do čiste vode in sanitarij, boljše zaposlitvene priložnosti in pošteno ter odzivno vlado.

Vlaganje v mlade lahko pomembno doprinese h **gospodarskemu in družbenemu napredku**. Izboljšanje življenja mladih na določenem območju povzroči val sprememb tako na lokalni kot na globalni ravni. Med nujnimi izboljšavami so bolj kakovostno srednješolsko in viso-

košolsko izobraževanje, boljše zaposlitvene priložnosti, boljši dostop do zdravstvenih storitev za spolno in reproduktivno zdravje ter zdravega življenja na splošno.⁴ Potencial mladih lahko spodbudimo z vlaganjem v sposobnosti mladih, ustvarjanjem vključujočega okolja za mlade, ustreznimi politikami, prepoznavanjem in odpravo neenakosti ter vključevanjem mladih v odločitve, ki jih zadevajo.⁵

4 Vir: *Overseas Development Institute* 2013.

5 Vir: UNFPA 2014.

Post-2015 razvojni okvir predstavlja priložnost za večjo vključenost mladih – njihovih potreb, stremeljenj in potencialov – v globalne strategije za naslednjih 15 let. Nova razvojna agenda stremi k ustvarjanju pravičnega, uspešnega in odzivnega sveta, v katerem bodo lahko vsi ljudje, ne glede na njihovo starost, uresničevali svoje pravice ter živeli dostojno. Opolnomočenje 1,8 milijard mladih bo bistvenega pomena pri uresničevanju te vizije.⁶ Mladi so bili aktivno vključeni v proces oblikovanja post-2015 razvojne agende, potrebno pa je zagotoviti, da njihova vloga v upravljanju agende postane resničnost. Prav vloga mladih bo ključna pri uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja na nacionalni in lokalni ravni. **Aktivno državljanstvo mladih** in sodelovanje pri upravljanju nove razvojne agende predstavlja pomembno dodano vrednost za izpolnjevanje vladnih zavez, zlasti na nacionalni in lokalni ravni.⁷ Hkrati razvojna agenda predstavlja jutrišnji svet, svet, v katerem bodo prav mladi živeli in ustvarjali.

6 Vir: UNFPA 2014.

7 Vir: *Overseas Development Institute* 2013.

Razvojno sodelovanje predstavlja priložnost, da mladi pokažejo svojo solidarnost in zavezanost družbi, v kateri živijo, kar pripomore h globalni solidarnosti.⁸ Mladi v razvojnem sodelovanju nastopajo kot **sooblikovalci razvojnih politik** in kot **ciljna skupina** ter hkrati **akterji razvojnih prizadevanj**.

8 Vir: *European Youth Portal*.

Viri

- > Društvo za Združene narode za Slovenijo (2014): Mladi in Organizacija združenih narodov; www.unaslovenia.org/sites/default/files/Publikacija-mladi_in_OZN.pdf.
- > *European Youth Portal: Youth and International Cooperation*; europa.eu/youth/es/article/45/23834_en.
- > *My World*; data.myworld2015.org/.
- > *Overseas Development Institute (2013): Investing in Youth in International Development Policy*; www.odi.org/sites/odi.org.uk/files/odi-assets/publications-opinion-files/8413.pdf.
- > *Overseas Development Institute (2014): Partners for change: Young people and governance in a post-2015 world*; restlessdevelopment.org/file/partners-for-change-full-report-amended-pdf.
- > UNFPA (2014): *The State of World Population 2014*; www.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/EN-SWOP14-Report_FINAL-web.pdf.

Kako slovenske nevladne organizacije prispevajo k boljšemu jutri mladih po svetu in kako lahko prispevaš tudi ti?

HIŠA SVETOV

Društvo Humanitas v okviru programa Hiša svetov izvaja raznolike aktivnosti, ki se tematsko in metodološko navezujejo na koncept globalnega učenja, namenjene pa so predvsem mladim. Hiša svetov je program ozaveščanja in izobraževanja, ki spodbuja solidarno, pravično in odgovorno delovanje človeka v svetu. Aktivnosti, ki jih program združuje, so:

- delavnice in seminarji za različne ciljne skupine s poudarkom na učencih, dijakih in učiteljih;
- specializirana knjižnica z raznovrstnim gradivom na teme globalnega učenja, ki se nahaja v pritličju Knjižnice Otona Župančiča v Ljubljani;
- razvoj in priprava izobraževalnih gradiv (delavnice, priročniki ipd.) s področja globalnega učenja;
- javni dogodki, kot so konference in okrogle mize, interaktivne razstave, predvajanje družbeno angažiranih filmov ipd.

www.humanitas.si

MLADI AMBASADORJI MEDKULTURNEGA DIALOGA

Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga je projekt, ki nosi en cilj – ustvarjati priložnosti za spoznavanje in sožitje različnih kultur v večkulturnem svetu z namenom razvijati občutek skupnosti ter pripadnosti in gojiti vzajemno spoštovanje ter razumevanje drug drugega. V projekt so bile vključene mladinske organizacije in srednje šole, ki so se pri delu z mladimi dopolnjevale. Sodelovalo je več kot 700 mladih, nekateri so postali častni ambasadorji medkulturnega dialoga.

 www.up-jesenice.org

VKLJUČENI IN AKTIVNI POSAMEZNIKI ZA ODPRTO DRUŽBO

Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto, ki pot do bolj odprte družbe za vse tlakuje z vključenimi in aktivnimi posamezniki, svoje poslanstvo opravlja tudi izven meja Slovenije. Svoje mlade prostovoljce vključuje v projekte, v okviru katerih svoja znanja in izkušnje prenašajo na vrstnike iz drugih držav ter na ta način mobilizirajo in krepijo tamkajšnji socialni ter človeški kapital. V državah Zahodnega Balkana gre predvsem za izobraževanja in prenos znanj na področjih razvoja ter promocije prostovoljnega dela v lokalnih skupnostih, aktivnega državljanstva, mladinskega dela, človekovih pravic in kulturne produkcije. V drugih državah pa gre tudi za izmenjavo praks glede alternativnih oblik zaposlovanja, socialnega podjetništva, kooperativ in inovativnih metod učenja.

 www.drpdnm.org

edirisa
see africa, breathe africa

GORILLA HIGHLANDS

Mladi iz Slovenije in od drugod po svetu igrajo osrednjo vlogo pri večpredstavnem projektu *Gorilla Highlands* (Gorilja višavja), ki ga vodi organizacija slovenskega porekla Edirisa. Pomagajo z delom ob jezeru Bunyonyi na jugozahodu Ugande ali kar doma za računalnikom na področju videa, fotografije, trženja, programiranja. Namen projekta je promovirati čudovito regijo sredi Afrike in poskrbeti, da turistični prilivi pristanejo v žepih tistih, ki jih najbolj potrebujejo. Mednarodna ekipa je leta 2013 osvojila *World Summit Award* Organizacije združenih narodov za interaktivno knjigo *Gorilla Highlands*, od takrat pa je sledilo še veliko privlačnih in ustvarjalnih izdelkov.

 www.gorillahighlands.com/volunteer

GIBANJE ZA DAVČNO PRAVIČNOST

Ekvilib Inštitut je neprofitna in neodvisna organizacija, ki deluje na področjih družbene odgovornosti, človekovih pravic in razvojnega sodelovanja. V svoje sedanje in preteklo delovanje vključuje vse generacije, na področju razvojnega sodelovanja pa pogosto sodeluje z mladimi. Trenutno sodelovanje poteka v sklopu razvojnega sodelovanja na področju davčne pravičnosti, med drugim je vključen v projekt Gibanje za davčno pravičnost, financiran s strani Evropske unije. Namen projekta je spodbujanje aktivne participacije državljanov Evropske unije, predvsem mladih, v prizadevanjih za pravičnejše globalne davčne politike, ki so nujne za zmanjševanje revščine in neenakosti ter spodbujanje pravičnejših odnosov med razvitimi državami in državami v razvoju. Mladi sooblikujejo aktivnosti projekta in sodelujejo v akcijah, kot so ulične akcije in fotografski natečaj Skozi objektiv človekovih pravic: davčna pravičnost za socialno pravičnost.

 www.ekvilib.org,
sofaglobal.wishpond.com/fotografski-natecaj

Ekvilib
INŠTITUT

SI GLOBALNI
SOSED.

TUDI TI SI GLOBALNI SOSED

SLOGA je mreža nevladnih, neprofitnih organizacij, ki delujejo na področju razvojnega sodelovanja, globalnega učenja in humanitarne pomoči. Precej aktivnosti je namenjenih ozaveščanju mladih o mednarodnem razvojnem sodelovanju, globalnih izzivih in lokalnih vplivih. SLOGA v evropskem letu za razvoj 2015 izvaja kampanjo »Tudi ti si globalni sosed«, katere cilj je posameznikom približati pomen mednarodnega razvojnega sodelovanja v vedno bolj soodvisnem svetu. Poleg tematskih objav o razvojnem sodelovanju in globalni soodvisnosti na družbenih omrežjih z oznako #GlobalniSosed oz. #GlobalNeighbour bomo skozi spletno kampanjo, dogodke, promocijska gradiva in sodelovanje z mediji razvojne tematike poskusili približati mladim, pa tudi splošni javnosti.

 www.sloga-platform.org

IZZOVIMO KRIZO

Izzovimo krizo (ang. *Challenging the crisis*) je evropski projekt, v katerega so vključeni mladi iz šestih evropskih držav – poleg Slovenije še Irska, Grčija, Italija, Španija in Portugalska. Evropejce želijo spodbuditi k pridružitvi peticiji za evropsko leto socialne pravičnosti in socialne ter solidarnostne ekonomije, ki je potrebno za ozaveščanje javnosti o pomembnosti pravične in vzdržnostne ekonomije, socialnega podjetništva, etičnega bančništva, trajnostnega razvoja, zelenih delovnih mest. Podpišite peticijo tudi vi!

 www.challengingthecrisis.com/sl/action/

PROSTOVOLJSTVO

Razvijanje in promocija prostovoljstva v Sloveniji je program, ki deluje že od leta 1992. Izvajamo ga, ker je naša vizija prijazna in varna družba, ki v partnerskem sodelovanju vseh, državnih institucij in neprofitnih organizacij, ter s prostovoljskimi aktivnostmi ljudi ponuja varno okolje vsem, tudi tistim, ki zaradi kakršnih koli okoliščin sami ne zmorejo zagotoviti kvalitetnega bivanja zase in za svoje družine. Program ustvarjamo posamezniki, ki skrbimo za kakovostno organiziranje prostovoljstva v Sloveniji, njegov ugled in prepoznavnost. Pomagamo organizacijam, ki v svoje programe vključujejo prostovoljce, spodbujamo posameznike za prostovoljsko delo in jih podpiramo pri vključitvi ter njihovem delovanju. Tiste, ki potrebujejo pomoč, usmerjamo v njim najbolj primerne programe. Skrbimo za razvoj prostovoljstva na sistemski ravni, ustvarjamo in spodbujamo nove prostovoljske programe, ki odgovarjajo na pereče potrebe. Z nacionalnim tednom prostovoljstva ter različnimi vseslovenskimi akcijami in promocijo dobrih del ozaveščamo javnost in širimo dober glas prostovoljstva po Sloveniji in svetu.

 www.filantropija.org, www.prostovoljstvo.org

Karitas

AKTIVNOSTI SLOVENSKE KARITAS NA PODROČJU GLOBALNEGA UČENJA

Slovenska karitas od leta 2005 izvaja različne projekte in aktivnosti na področju globalnega učenja, preko katerih želi predvsem mlade po slovenskih vrtcih in šolah, učitelje, politike ter splošno javnost v Sloveniji opozoriti na različne svetovne problematike, kot so revščina, HIV/AIDS v Afriki, podnebne spremembe, in jih spodbuditi k kritičnemu razmišljanju o le-teh, o medsebojni soodvisnosti ter k večji solidarnosti do tistih, ki trpijo zaradi revščine, neenakosti, konfliktov. Od leta 2011 po slovenskih šolah in vrtcih izvajajo »Tek podnebne solidarnosti«, v okviru katerega mladi po šolah in vrtcih tečejo v znamenju solidarnosti do ljudi v najrevnejših državah, predvsem v Afriki, ki jih posledice podnebnih sprememb najbolj prizadejejo, čeprav so k le-tem najmanj prispevali. Do sedaj so s pretečenimi kilometri zgradili že dobre 4 kroge solidarnosti okoli planeta Zemlje, s tekom pa nadaljujejo tudi v tem šolskem letu.

 www.karitas.si

KULTURNI PROGRAMI SKUHNE

Zavod Global je bil ustanovljen leta 2010 s ciljem medkulturnega sodelovanja, izobraževanja in spodbujanja razvoja. Zavzema se za soustvarjanje možnosti, ki omogočajo migrantom aktivno in pozitivno participacijo v družbi, saj želi odpreti prostor, kjer je glas migrantov slišan in viden njihov pogled na svet. Skozi socialno-podjetniški projekt Skuhna (svetovna kuhinja po slovensko) uresničuje številne cilje Zavoda. Ob četrtkih poteka *Skuhna Talk!*, gre za debatne večere, kjer odkrivamo aktualne, zanimive družbene teme skozi perspektivo migrantov, ob petkih pa večerje z zgodbami sveta, kjer ob okusnih avtentičnih jedeh sveta spoznavamo zgodbe ljudi, kultur, navad in običajev. Vsako tretjo soboto v mesecu poteka z otroki skozi globalne ustvarjalnice – ustvarjalne delavnice, v katerih spoznavajo svet okoli nas in širijo obzorja. Vsako četrto soboto v mesecu poteka *Skuhna wood* – projekcija filmov afriške, azijske in južno ameriške filmske industrije.

 www.skuhna.si, www.zavodglobal.org

JORDANIJA SKOZI OČI OTROKA

Zavod Krog je v sodelovanju z lokalno partnersko organizacijo *SOS Villages* v Jordaniji izvajal usposabljanje za lokalno oblast, zaposlene v SOS, skrbnike in zaposlene v socialno varstvenih institucijah s področja otrokovih pravic in razvoja življenjskih spretnosti za otroke in mlade brez staršev v vaseh Amana, Irbida in Akabe. Delavnice so potekale v okviru projekta »Jordanija skozi oči otroka«, ki ga je financiralo Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije. Namen projekta je okrepiti otrokov razvoj (telesni, mentalni in čustveni), življenjske veščine, otrokove pravice (na mednarodni in nacionalni ravni) ter participatorne in izkustvene metode vključevanja otrok v načrtovanje, izvajanje in evalviranje aktivnosti in projektov, namenjenih njim.

 Zavod KROG

 www.zavod-krog.si

PARTNERSTVO MED SREDNJIMI ŠOLAMI IZBRANIH EVROPSKIH IN AFRIŠKIH DRŽAV

Zavod Voluntariat je skupaj s tremi partnerskimi organizacijami z Danske, Madžarske in Bolgarije med letoma 2012 in 2014 izvedel projekt »Sever-jug: partnerstva za pravičnejši svet med evropskimi in afriškimi šolami«, financiran s strani Evropske unije in Ministrstva za zunanje zadeve ter s podporo Zavoda Republike Slovenije za šolstvo. Namen projekta je bil vzpostaviti partnerstvo med 16-imi šolami iz zgoraj omenjenih evropskih držav ter 16-imi šolami iz izbranih afriških držav ter prispevati k razvoju učnih mehanizmov globalnega učenja v šolah preko izmenjave informacij med sodelujočimi akterji.

 globalschoolsconnect.com

KREPITEV ZMOGLJIVOSTI ZAVODA VOLUNTARIAT POŠILJAJOČE ORGANIZACIJE ZA POBUDO PROSTOVOLJCI EVROPSKE UNIJE ZA HUMANITARNO POMOČ

V letu 2015 je Zavod Volontariat postal partner dvoletnega projekta »Volunteering in Humanitarian Aid – Sending Organizations (VolhinHA-SO)«, ki je financiran s strani Evropske unije in vključuje 10 partnerskih organizacij iz Francije, Latvije, Cipra, Madžarske, Grčije, Italije, Irske, Velike Britanije in Slovenije. Namen projekta je spodbuditi vzajemno sodelovanje partnerjev za izboljšanje dobrih praks tako pri vodenju humanitarnih prostovoljcev v okviru pobude »Prostovoljci Evropske unije za humanitarno pomoč« kot (posledično) pri izvajanju tekočih prostovoljskih programov. Kot rezultat projekta bo vsaka partnerska organizacija okrepila prakso vodenja prostovoljcev in zato imela možnost, da opravi proces certificiranja za pošiljajočo organizacijo v okviru pobude.

 www.zavod-voluntariat.si

Gradivo je pripravljeno v sklopu projekta ARSICRO2015, ki ga v evropskem letu za razvoj 2015 financira Evropsko združenje nevladnih organizacij za pomoč in razvoj (*European NGO Confederation for Relief and Development – CONCORD*), in projekta Action/2015.

Action/2015 je rastoče državljansko gibanje s skoraj 2.000 sodelujočimi organizacijami in koalicijami iz 145 držav. Združuje nas prepričanje, da je leto 2015 ključno za napredek v boju proti podnebnim spremembam, revščini in neenakostim. Aktivnostim pobude se je pridružila tudi SLOGA – platforma nevladnih organizacij za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč.

